

โครงการ	สานสายพลังไทยเริ่มต้นจากเด็กปฐมวัยสู่ชาติไทยเข้มแข็ง
แผน	พัฒนาประชากรไทยรุ่นใหม่ให้เป็นผู้นำชุมชนสู่สังคมโลกด้วยนวัตกรรมการพัฒนาเด็ก ระบบมอนเทซซอรี พ.ศ. ๒๕๕๖
กิจกรรม	การอบรมหลักสูตรมอนเทซซอรีสากล ความรู้พื้นฐานสำหรับผู้ให้การอภิบาลเด็กเล็ก (อายุ ๐-๓ ปี) ครั้งที่ ๑

๑. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเด็กปฐมวัยเปรียบได้กับการบำรุงพันธุ์กล้า ถ้าปล่อยปละละเลย มิได้เอาใจใส่ในการถนอมเลี้ยง ต่อเมื่อนำไปเพาะปลูกจะใส่ปุ๋ย จะท่อมเทพลงไปอีกเท่าใดก็ตาม พืชนั้นแม้จะให้ผลผลิตก็ไม่ได้ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะในช่วงสามขวบปีแรกของชีวิตเด็กเป็นรากฐานที่สุดของพัฒนาการและศักยภาพของมนุษย์ผู้นั้น เป็นเวลาของการสรรค์สร้างพัฒนาการทางสติปัญญา เป็นเวลาที่แกนของพฤติกรรมทางสังคมและจิตวิญญาณต้องได้รับการพัฒนา ถ้าผู้ใหญ่มีความเข้าใจพัฒนาการของเด็กในวัยนี้เป็นอย่างดี ก็จะช่วยให้ผู้ใหญ่สามารถจัดโภชนาการ สิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงดู ที่ส่งเสริมให้เด็กเติบโตเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจและสติปัญญา สามารถดูแลตนเองและสังคมอนาคตได้ ถ้าผู้ใหญ่รู้จักเพียงแต่ให้อาหารให้เล่นให้นอนโดยขาดทิศทาง ก็จะเป็นปัญหาต่อความพยายามพัฒนาเด็กเมื่อเติบโตใหญ่ไปกว่านั้น เมื่อถึงเวลาเข้าโรงเรียนอ่านเขียนเรียนไม่ได้ เมื่อกลายเป็นวัยรุ่นพร้อมปัญหารุนแรงก้าวร้าวยาเสพติดไม่เอาใจจรูระสนใจเพียงบันเทิงและไร้สาระ เมื่อถึงเวลาตั้งต้นชีวิตความเป็นผู้ใหญ่ ไม่สามารถเริ่มต้นทำมาหาเลี้ยงชีพพึ่งพาตนเองได้ยังเป็นภาระของครอบครัว สังคมไทยในอนาคตจะไม่สามารถลดทอนปัญหาของชุมชนไปสู่สังคมที่มีความเจริญทั้งวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ หรือก้าวสู่ระดับผู้นำทัดเทียมชาติสากลได้

จากผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาคุณภาพเด็กที่ผ่านมาเป็นข้อยืนยันว่าการพัฒนาเด็กตั้งแต่มารดาตั้งครรภ์ จนก่อนการเข้าสู่ระบบการศึกษาไม่เพียงพอ จึงส่งผลให้การพัฒนาต่อมาขาดผลสำเร็จ เนื่องจากผลการประเมินระดับประเทศและระหว่างชาติพบว่าประชากรไทยมีมาตรฐานเฉลี่ยความรู้ความสามารถไม่อยู่ในระดับน่าพอใจ เช่น กระทรวงสาธารณสุขสำรวจเด็กอายุ ๖-๑๕ ปี ทั้ง ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๗๒,๗๘๐ คน ซึ่งเป็นการสำรวจระดับสติปัญญาครั้งที่ใหญ่ที่สุดในโลกตามวิธีมาตรฐานสากล โดยใช้เครื่องมือเดียวกับของนานาประเทศ ในช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๕๓ - มกราคม ๒๕๕๔ พบว่า เด็กไทยมี สติปัญญาเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์คือ ๙๘.๕๙ ค่ากลางของมาตรฐานสากลในปัจจุบันเท่ากับ ๑๐๐ และพบเด็กไทย ร้อยละ ๒๒ มีสติปัญญาต่ำ คือมีค่า IQ ต่ำกว่า ๗๐ และเด็กในภูมิภาคที่มีปัญหามากกว่าคือ ภาคใต้ และ ภาคอีสาน ผลล่าสุดของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ ๒, ๓ และ ๔ คือ ประถมศึกษา ๖, มัธยมศึกษา ๓ และ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำลงกว่าเดิมและยังคงไม่ถึงเกณฑ์

กลาง จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ ผลการเรียนเฉลี่ยทั้งประเทศของนักเรียน ชั้น ม. ๖ ภาษาไทย ทำได้ ๔๑.๘๘
วิทยาศาสตร์ ๒๗.๙๐ คณิตศาสตร์ ๒๒.๗๓ ภาษาอังกฤษ ๒๑.๘๐ คะแนน

PISA (Programme for International Student Assessment) ซึ่งเป็น โครงการประเมินผล
นักเรียนนานาชาติของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ
(Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ดำเนินการมาตั้งแต่ ปี
ค.ศ.๑๙๙๙ (PISA ๒๐๐๐) และครั้งนี้เป็นการประเมินผลครั้งที่สี่ เรียกว่า PISA ๒๐๐๙ มีประเทศในโครงการ
ทั้งหมด ๖๕ ประเทศ วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อต้องการหาตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาให้แก่ประเทศ
สมาชิกและประเทศร่วมโครงการ PISA ประเมินถึงศักยภาพในการใช้ความรู้ของนักเรียนวัยจบการศึกษาภาค
บังคับ ผลการประเมินในระดับนานาชาติ นักเรียนไทย แสดงผลการประเมินต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติทุกวิชา
คะแนนเฉลี่ยประเทศไทยมีอันดับอยู่ทางด้านท้ายตาราง และมีแนวโน้มลดต่ำลงทุกวิชาเมื่อเทียบกับการ
ประเมินครั้งแรก (PISA ๒๐๐๐) นักเรียนไทยเกือบครึ่งแสดงผลการประเมินการอ่านและวิทยาศาสตร์ต่ำกว่า
ระดับพื้นฐาน (ระดับ ๒) และมากกว่าครึ่งแสดงผลในวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนที่สมรรถนะระดับสูงมีน้อยมาก
และไม่มีเลยในวิชาการอ่าน

ผลการประเมินคุณภาพดังกล่าว ทำให้เห็นได้ว่าการขาดคุณภาพของเด็กและพลเมืองไทยโดยรวมเป็น
ปัญหาคุกคามต่อความเจริญของชาติ

๒. การดำเนินการที่ผ่านมา

การจัดการอภิบาลเด็กเล็กและการศึกษาตามแนวคิดของ ดร.มาเรีย มอนเตสซอรี เป็นวิธีการที่มี
ประสิทธิภาพ เห็นผลเชิงประจักษ์ จัดกิจกรรมเน้นเด็กและผู้เรียนเป็นสำคัญ มีอุปกรณ์ให้เด็กปฏิบัติด้วยตนเอง
จากรูปร่าง ไปสู่นามธรรม มีวิธีการที่เป็นระบบระเบียบ ขั้นตอน การปฏิบัติชัดเจน อุปกรณ์มีความสัมพันธ์
กับอุปกรณ์อื่นในขั้นต่อไป สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ การเรียนรู้ และการทำงานของสมอง เน้น
ความสำคัญของเด็กและผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีอิสระในการเรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติค้นคว้าด้วยตนเองตามความ
สนใจภายใต้สมมติ ระเบียบ วินัยในตนเอง ทำให้เด็กได้รับการพัฒนาในทุกด้านถึงขีดสุดของศักยภาพของเด็ก
แต่ละบุคคลได้

นวัตกรรมมอนเตสซอรีมีความแพร่หลายในประเทศต่างๆที่เจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งใน
ยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และในภูมิภาคเอเชีย เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีและจีน ส่วนประเทศไทยได้เริ่มต้น
นำมาทดลองใช้แก้ปัญหาขาดคุณภาพของโรงเรียนรัฐระดับอนุบาลเมื่อปีการศึกษา ๒๕๔๗ และผลการประเมิน
ของสมศ.พบว่าโรงเรียนที่ทดลองใช้นวัตกรรมมอนเตสซอรีพัฒนาเด็กได้ในระดับดีมาก และผลการพัฒนาบ่งชี้
ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในเชิงบวกของบุคลากรทางการศึกษาด้วย ปัจจุบันจึงมีโรงเรียนที่

ใช้นวัตกรรมมอนเทซซอรีเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งภาครัฐและเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นศักยภาพของนวัตกรรมนี้จึงได้ส่งเสริมอย่างจริงจังโดยร่วมมือกับสมาคมมอนเทซซอรีแห่งประเทศไทยขยายงานการพัฒนาผู้เรียนในระดับประถมศึกษาด้วยนวัตกรรมมอนเทซซอรี ซึ่งมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของนวัตกรรมนี้ในประชาชาติอาเซียนต่อไป ทว่าการพัฒนาประชากรไทยเพื่อให้พ้นสภาพปัญหาของประเทศด้านคุณภาพมนุษย์ ไม่ได้เริ่มต้นที่โรงเรียนแต่จะต้องเริ่มจากบ้าน จากท้องถิ่น จากชุมชน จึงสมควรจัดการอบรมหลักสูตรมอนเทซซอรีสากล ความรู้พื้นฐานสำหรับผู้ให้การอภิบาลเด็กเล็ก(อายุ ๐-๓ ปี)ครั้งที่ ๑ให้แก่บุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่หญิงมีครรภ์และบิดามารดาเด็ก และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้การอนุเคราะห์ อภิบาล และพัฒนาศักยภาพของเด็กเล็กก่อนวัยเรียนจนสามารถเพิ่มคุณภาพการจัดการและแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑. เพื่อพัฒนาบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลหญิงมีครรภ์และเด็กเล็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ให้ความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพ เด็ก ด้วยการศึกษเพื่อชีวิตและสันติภาพระบบมอนเทซซอรี

๓.๒ เพื่อพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานรัฐ และเอกชนที่มีนโยบายและเห็นประโยชน์ในการพัฒนางานด้าน “ ต้นทุนกำลังคน ” และสร้างความเป็นเลิศเพื่อการบริหารองค์กร โดยการใช้นวัตกรรมระดับสากล

๔. เป้าหมาย

๔.๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ นักพัฒนาและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการให้การอภิบาล และดูแลพัฒนาเด็กแรกเกิด ถึง ๓ ปี ตลอดจนนักสุขภาพผู้เกี่ยวข้องในการให้การดูแลน้ามารดาและหญิงมีครรภ์ จากสังกัดหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน ๑๐๐ คน

๔.๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ นำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างมีคุณภาพ ทำให้เด็กในการดูแลมีคุณภาพชีวิต และองค์กรมีมาตรฐานสากล

๕. สถานที่ฝึกอบรม

ศูนย์ฝึกอบรมการสอนระบบมอนเทซซอรีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัดมิ่งเมือง อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘-๗๐๐๓-๕๐๑๘ หรือ ๐๘-๘๗๑๕-๘๗๕๒ สถานที่ติดต่อทางอิเล็กทรอนิกส์ kannekarbutt1@gmail.com

๖. กำหนดเวลาอบรม

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ - วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น. - ๑๖.๓๐ น.

๗. รายละเอียดหลักสูตรมอนเทสซอริสากล : หลักสูตรพื้นฐานสำหรับผู้ให้การอภิบาลเด็กเล็ก(อายุ๐-๓ ปี) รุ่นที่ ๑ (Course Overview: Assistants to Infancy Foundation Course)

-ปรัชญาและหลักการทางการศึกษาระบบมอนเทสซอริ ด้านพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กเมื่อ
ปฏิสนธิจนอายุ ๓ ปี Montessori Pedagogy and Philosophy: The natural development of the
child from conception to three years of age.

-กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา Anatomy and Physiology

-สูติศาสตร์ พัฒนาการก่อนคลอด การคลอดและหลังคลอด Obstetrics: Prenatal, birth, and
postnatal development

-โภชนาการและสุขอนามัย การดูแลของมารดา ระบบย่อยอาหาร การเตรียมอาหารและสุขภาพ
Nutrition and Hygiene: Maternal care, digestive system, food preparation, and health issues

-พัฒนาการของเด็กด้านระบบประสาทและจิตใจ Child Neuropsychiatry: The Nervous System
and normal psychological development

-พัฒนาการของการเคลื่อนไหวและภาษา Development of Movement and Development of
Language

-สิ่งแวดล้อมที่จัดเตรียมที่บ้านและศูนย์พัฒนาเด็กเพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการมนุษย์ระหว่าง ๓ ปีแรก
ของชีวิต Environment: Preparation of the home and Infant Community as an aid to human
development within the first three years of life

-ดนตรี ศิลปะ และพัฒนาการทางจิตวิญญาณ Music, Art, and Spiritual Development

-การสังเกตการณ์เด็กในสถานอภิบาล โรงพยาบาล หรือบ้าน Observations: practical training for
observation of children in maternity hospitals, homes

๘. อัตราค่าลงทะเบียน

รวมบริการอาหารเฉพาะวันและเวลาทำการ ค่าสมาชิกสมาคมและค่าธรรมเนียมหลักสูตรสากล

คำตอบแทนวิทยากร ค่าอุปกรณ์ฝึกอบรมและค่าใช้จ่ายต่างๆ

๘.๑ บุคคลสัญชาติไทยคนละ ๑๒,๐๐๐ บาท

๘.๒ บุคคลสัญชาติอื่นๆ คนละ ๒๒,๐๐๐ บาท

การขอรับทุนหรือผ่อนผันค่าลงทะเบียน ติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงนายกสมาคมมอนเทสซอริแห่งประเทศไทย Kannekarbutt1@gmail.com

๙. วิทยากรฝึกอบรม

๙.๑. วิทยากรสากล ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมมอนเทสซอริสากล (AMI) ประเทศเม็กซิโก และออสเตรเลีย

๙.๒. วิทยากรในประเทศผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร Association Montessori Internationale (AMI) และมีคุณสมบัติเหมาะสมกับหน้าที่ พี่เลี้ยง ผู้แปล และคณะทำงาน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๐.๑. ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สมาคมมอนเทสซอริแห่งประเทศไทย

๑๐.๒. ระดับสากล ได้แก่ Association Montessori Internationale (AMI)

๑๑. ผู้สนับสนุนโครงการ

๑๑.๑. ระดับนโยบาย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ , กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๑๑.๒. ระดับปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต ๒สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต ๓, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษเขต ๔, บ้านเด็กหญิงอุดรธานี, เทศบาลร้องกวาง จังหวัดแพร่ และโรงเรียนเครือข่ายมอนเทสซอริสากล

๑๒. ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

๑๒.๑. จำนวนเด็กที่มีคุณภาพ ตามเป้าหมายของการพัฒนา

๑๒.๒. ความพึงพอใจของหน่วยงาน ผู้ปกครองที่มีต่อการพัฒนาเด็กระบบมอนเทสซอริ

๑๒.๓.ผลการศึกษา วิจัย ประเมินคุณภาพเด็ก และผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาด้วยระบบมอนเตสซอรี

๑๒.๔.ผลสำเร็จของการประเมินคุณภาพขององค์กรภายหลังการพัฒนา
